

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 851/2005,

2. juuni 2005,

millega muudetakse vastastikkuse mehhanismi osas määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõike 2 punkti b alapunkti i,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu määruse (EÜ) nr 539/2001 ⁽²⁾ artikli 1 lõikes 4 sätestatud mehhanism on osutunud sobimatuks selliste vastastikkuse põhimõtet eiravate olukordade lahendamisel, kus kõnealuse määruse II lisa loetelus nimetatud kolmas riik, st kolmas riik, kelle kodanikud on viisanõudest vabastatud, säilitab või kehtestab ühe või mitme liikmesriigi kodanike suhtes viisanõude. Solidaarsus nende liikmesriikide suhtes, kes on sattunud vastastikkuse põhimõtte puudumist väljendavasse olukorda, nõuab olemasoleva mehhanismi kohandamist, et tagada selle tõhusus.

(2) Võttes arvesse selliste vastastikkuse põhimõtte puudumist väljendavate olukordade tõsidust, on oluline, et asjaomane liikmesriik või liikmesriigid neist tingimata teataksid. Tagamaks, et kõnealune kolmas riik taaskehtestaks asjaomaste liikmesriikide kodanike suhtes viisavaba liikumise, tuleks ette näha erineva taseme ja mõjuga meetmeid hõlmav mehhanism, mida saab kiiresti rakendada. Seega peaks komisjon viivitamata võtma kõnealuse kolmanda riigi suhtes vajalikud meetmed, esitama nõukogule aruande ning ta peaks suutma teha nõukogule mis tahes hetkel ettepaneku, et nõukogu võtaks vastu ajutise otsuse taaskehtestada kõnealuse kolmanda riigi kodanike suhtes viisanõue. Sellise ajutise otsuse vastuvõtmine ei tohiks muuta võimatuks kõnealuse kolmanda riigi kandmist määruse (EÜ) nr 539/2001 I lisa nimekirja. Lisaks tuleks ette näha ajaline seos ajutise meetme jõustumise ja iga kõnealuse riigi I lisa nimekirja kandmise ettepaneku vahel.

(3) Kolmanda riigi otsus kehtestada või taaskehtestada viisavaba liikumine ühe või mitme liikmesriigi kodanike suhtes peaks nõukogu otsusega ajutiselt taaskehtestatud viisanõude automaatselt lõpetama.

(4) Muudetud solidaarsusmehhanismi eesmärk on täieliku vastastikkuse saavutamine kõigi liikmesriikide suhtes ja tõhusa ning usaldusväärse mehhanismi loomine selle tagamiseks.

(5) Määrust (EÜ) nr 539/2001 tuleks vastavalt muuta.

(6) Tuleks ette näha üleminekukord olukorraks, kus mõne liikmesriigi suhtes kehtib käesoleva määruse jõustumise hetkel määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisa loetletud kolmandate riikide kehtestatud viisanõue.

(7) Islandi ja Norra suhtes kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'* sätete edasiarendust lepingu tähenduses, mille on sõlminud Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariik ja Norra Kuningriik nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, ⁽³⁾ nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ ⁽⁴⁾ artikli 1 punktis B osutatud valdkonnas.

(8) Määrus (EÜ) nr 539/2001 ei ole siduv Ühendkuningriigi ja Iirimaa suhtes. Seetõttu ei osale need riigid käesoleva määruse vastuvõtmisel ning määrus ei ole neile siduv ega kuulu nende suhtes kohaldamisele.

(9) Šveitsi suhtes kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'* sätete edasiarendust lepingu tähenduses, mille on sõlminud Euroopa Liit, Euroopa Ühendus ning Šveitsi Konföderatsioon Šveitsi Konföderatsiooni ühinemiseks Schengeni *acquis'* ⁽⁵⁾ sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonnas koostoimes nõukogu otsusega 2004/849/EÜ ⁽⁶⁾ ja nõukogu otsuse 2004/860/EÜ ⁽⁷⁾ artikli 4 lõikega 1,

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽⁵⁾ Nõukogu dok 13054/04, kättesaadav võrguleheküljel <http://register.consilium.eu.int>

⁽⁶⁾ ELT L 368, 15.12.2004, lk 26.

⁽⁷⁾ ELT L 370, 17.12.2004, lk 78.

⁽¹⁾ Arvamus esitatud 28. aprillil 2005 (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 539/2001 artiklit 1 muudetakse järgmiselt.

1. Lõige 4 asendatakse järgmisega:

“4. Kui II lisa nimekirjas loetletud kolmas riik kehtestab mõne liikmesriigi kodanike suhtes viisanõude, kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) 90 päeva jooksul pärast viisanõude kehtestamist või välja kuulutamist teatab asjaomane liikmesriik sellest kirjalikult nõukogule ja komisjonile. Teade avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias. Teates tuleb märkida meetme rakendamise kuupäev ning asjakohaste reisidokumentide ja viisade tüüp.

Kui kolmas riik otsustab viisanõude kaotada enne nimetatud tähtaja möödumist, muutub teatamine ülearuseks;

b) komisjon võtab vahetult pärast teate avaldamist ja asjaomase liikmesriigiga konsulteerides meetmeid koos kolmanda riigi asutustega viisavaba liikumise taastamiseks;

c) 90 päeva jooksul pärast teate avaldamist esitab komisjon asjaomase liikmesriigiga konsulteerides nõukogule aruande. Aruandele võib lisada ettepaneku taaskehtestada kõnealuse kolmanda riigi kodanike suhtes ajutiselt viisanõue. Komisjon võib nimetatud ettepaneku esitada ka pärast aruande arutelu toimumist nõukogus. Nõukogu võtab kolme kuu jooksul kvalifitseeritud häälteenamusega vastu otsuse nimetatud ettepaneku kohta;

d) kui komisjon peab seda vajalikuks, võib ta ilma eelnevat aruannet esitamata teha ettepaneku taaskehtestada punktis c osutatud kolmanda riigi kodanike suhtes ajutiselt viisanõue. Ettepaneku suhtes kohaldatakse punktis c sätestatud menetlust. Asjaomane liikmesriik võib teatada, kui ta soovib, et komisjon loobuks viisanõude ajutisest taaskehtestamisest ilma eelnevat aruannet esitamata;

e) punktides c ja d osutatud menetlus ei piira komisjoni õigust teha ettepanek käesoleva määruse muutmiseks, et

kanda asjaomane kolmas riik I lissasse. Juhul, kui on otsustatud rakendada punktides c ja d osutatud ajutist meedet, esitab komisjon määruse muutmise ettepaneku hiljemalt üheksa kuu jooksul pärast ajutise meetme jõustumist. Määruse muutmise ettepanek sisaldab ka sätteid ajutiste meetmete tühistamise kohta, mis võivad olla kehtestatud vastavalt punktides c ja d viidatud menetlustele. Samal ajal jätkab komisjon jõupingutusi, et mõjutada asjaomase kolmanda riigi asutusi taastama viisavaba liikumine asjaomase liikmesriigi kodanikele;

f) kui kõnealune kolmas riik tühistab viisanõude, teatab liikmesriik sellest viivitamatult nõukogule ja komisjonile. Teade avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias. Kõik punkti d kohaselt kehtestatud ajutised meetmed lõpevad seitse päeva pärast *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamist. Kui asjaomane kolmas riik on kehtestanud viisanõude kahe või enama liikmesriigi kodanikele, lõpevad ajutised meetmed alles pärast viimast *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamist.”

2. Lisatakse järgmine lõige:

“5. Niikaua kui viisavabastuse vastastikkuse põhimõtet jätkuvalt ei kohaldata II lisa loetelus nimetatud kolmanda riigi poolt mõne liikmesriigi suhtes, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule enne iga paaris aasta 1. juulit aruande vastastikkuse põhimõtte puudumist väljendava olukorra kohta ning vajaduse korral asjakohased ettepanekud.”

Artikkel 2

Liikmesriigid, kelle kodanike suhtes kehtib seisuga 24. juuni 2005 määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisa nimekirjas esineva kolmanda riigi kehtestatud viisanõue, teatavad selles 24. juuliks 2005 kirjalikult nõukogule ja komisjonile. Teade avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias.

Määruse (EÜ) nr 539/2001 artikli 1 lõike 4 punktid b–f kuuluvad kohaldamisele.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on liikmesriikides tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga.

Luxembourg, 2. juuni 2005

Nõukogu nimel

eesistuja

L. FRIEDEN
